

тѣ да понесатъ една по-сериозна борба. Условиата бѣха надраснали четническото движение. Борбата ставаше гражданска, политическа, защото паднаха въ конфликтъ по-назрѣли материални интереси —, тя изискваше нови методи, каквито общественното и економическо движение налагаше: организация на маситѣ за организирана съпротива противъ враждебнитѣ сили на националното възраждане. Това едно, и то бѣше най-сжщественно. Въ тази организация можеше да намѣри подкрѣпа всѣки бунтъ, защото той тогава се явява изразъ на съзнати нужди, на признати задачи. Второ, четитѣ въ България, които имаха успѣхъ при разнебитената организация на турската армия, тогава, когато не се знаеше кой пие и кой плаща въ Турция —, прѣзъ края на 60-тѣ години не бѣха добрѣ въоръжени. Тѣ се биели съ шишенета, които се пълнятъ откъмъ гърлата, по единъ примитивенъ начинъ, когато неприятеля разполагаше съ усвѣршенствувана система оръжие. Съ кратки думи, една слаба организация, която не отговаряше на високитѣ нужди на врѣмето, и едно слабо въоръжение, бѣха двѣтѣ главни причини да пропадне четническото движение, и то пропадна. Бузлуджа (1868.) го погребя, за да се яви въ по-друга форма — като организирана политическа революция, най-главнитѣ агенти на която бѣха Левски и Ботйовъ. Раковски умрѣ съ отворени очи да види това ново движение, но то стоеше още далечъ отъ неговото съзнание: Раковски остана на прага между старото хайдутство и новата политическа революция. Трѣбваше първото да прѣтърпи редъ несполуки и, отъ друга страна, условията за втората да съзрѣятъ напълно, за да се издигне и новата революционна мисълъ, която имá своитѣ апостоли, и своитѣ мъченици.

Есеньта 1867. година и Хаджи Димитъръ, и Караджата, и Дѣдо Жилу, както казахме, прѣтърпѣха загуба. Балканитѣ, които до тогава ги протезираха противъ